

Onsdagen den 28 januari

Kl. 09.00–09.40
16.00–16.02

§ 1 Justering av protokoll

Protokollen för den 14, 15 och 16 januari justerades.

§ 2 Anmälan om ersättare

Andre vice talmannen meddelade att *Heidi Kronvall* (SD) skulle fortsätta att tjänstgöra som ersättare för *Jimmie Åkesson* (SD) under hans fortsatta ledighet den 1 februari–31 mars.

§ 3 Avsägelser

Andre vice talmannen meddelade
att *Anna Kinberg Batra* (M) avsagt sig uppdraget som ledamot i riksdagsstyrelsen,
att *Tomas Tobé* (M) avsagt sig uppdraget som ledamot i riksdagsstyrelsen och
att *Jessica Polfjärd* (M) avsagt sig uppdraget som ersättare i riksdagsstyrelsen.

Kammaren biföll dessa avsägelser.

§ 4 Anmälan om kompletteringsval

Andre vice talmannen meddelade att Moderaternas riksdagsgrupp anmält *Hans Wallmark* och *Jessica Polfjärd* som ledamöter i riksdagsstyrelsen.

Andre vice talmannen förklarade valda till

ledamöter i riksdagsstyrelsen

Hans Wallmark (M)

Jessica Polfjärd (M)

§ 5 Utökning av antalet suppleanter

Valberedningen hade, enligt ett till kammaren inkommet protokollsutdrag, tillstyrkt att antalet suppleanter skulle utökas enligt följande:

från 29 till 30 i utrikesutskottet
från 26 till 27 i näringsutskottet

Kammaren medgav dessa utökningar.

§ 6 Val av extra suppleanter

Val av extra suppleanter företogs.

Kammaren valde i enlighet med valberedningens förslag till

suppleant i utrikesutskottet
Olof Lavesson (M)

suppleant i näringsutskottet
Jessica Polfjärd (M)

§ 7 Anmälan om fördröjt svar på interpellation

Följande skrivelse hade kommit in:

Interpellation 2014/15:218

Till riksdagen

Interpellation 2014/15:218 Utrikesfödda akademikers etablering inom vård och omsorg
av Roger Haddad (FP)

Interpellationen hinner tyvärr inte att besvaras inom tidsfristen utan besvaras av statsrådet Gabriel Wikström den 13 februari.

Orsaken är redan inbokade resor och andra åtaganden.

Stockholm den 26 januari 2015

Socialdepartementet
Gabriel Wikström (S)

Enligt uppdrag
Marianne Jenryd
Expeditionschef

Följande dokument hänvisades till utskott:

Propositioner

2014/15:50 till socialförsäkringsutskottet

2014/15:53 till näringsutskottet

Skrivelser

2014/15:47 till utbildningsutskottet

2014/15:49 till utrikesutskottet

2014/15:52 till socialutskottet

Motioner

2014/15:3025 till justitieutskottet

2014/15:3028 till socialförsäkringsutskottet

2014/15:3026 till skatteutskottet

2014/15:3017 till försvarsutskottet

2014/15:3021 till arbetsmarknadsutskottet

§ 9 Riksdagens arbetsformer m.m.

*Riksdagens
arbetsformer m.m.*

Konstitutionsutskottets betänkande 2014/15:KU6

Riksdagens arbetsformer m.m.

föredrogs.

Anf. 1 JONAS MILLARD (SD):

Herr talman! Låt mig börja med att yrka bifall till reservation 2.

Tidigare riksårsmöten har fattat viktiga beslut för att göra arbetet i kammaren mer intressant och ändamålsenligt, både för oss ledamöter och den allmänhet som förhoppningsvis tar del av kammarens arbete. En sådan åtgärd är till exempel den fria sittningen vid debatter.

Arbetet med att ytterligare förbättra arbetsklimatet i plenisalen kanske aldrig blir fulländat. Men en bit på vägen torde vara att ändra så att ledamöterna sitter partigruppvis i stället för nuvarande ordning, det vill säga efter valkrets.

Den ordningen har tvivelsutan haft historisk relevans när en ledamot kunde sägas mer representera en landsända och därmed kunde antas äga mer kännedom om den än vad andra ledamöter kunde. Men i dessa uppkopplade dagar förefaller detta äga mindre relevans.

Som bekant är sedan årsskiftet uppresningsförfarandet slopat. Främst för att till följd av det undvika att någon ledamot skulle trycka fel är det lämpligt att vi sitter tillsammans.

Förslaget har lagts fram av ett flertal ledamöter från olika partier under årens gång. I en borgerlig motion från början av 90-talet kunde man läsa följande: ”En kartläggning, utförd för några år sedan av Interparlamentariska unionen, visade att parlamentsledamöterna i en klar majoritet av 54 undersökta länder satt grupperade efter politisk uppfattning. Andra förekommande principer var alfabetisk ordning och ledamöternas egna önskemål. Endast sju länder lade valkretsindelningen till grund för placeringen.

I flertalet av dessa fall rörde det sig om öststater, där en fördelning efter partitillhörighet mötte uppenbara praktiska svårigheter.”

Herr talman! Nu får vi väl ändå lov att avskaffa lite öststatsmentalitet även här.

Anf. 2 MIA SYDOW MÖLLEBY (V):

Herr talman! Vi behandlar i dag de motioner som lämnades in i höstas och som gäller riksdagens arbetsformer med mera.

Det där ”med mera” innebär att det är en salig blandning av motioner om alltifrån yrkande om att rulltrapporna ska vara avstängda en dag per år till utskottsindelningar och övning för krigsdelegationen.

Jag kommer att kommentera några få delar i betänkandet, och jag yrkar bifall till Vänsterpartiets reservation, det vill säga reservation 1.

Alla motioner i det här betänkandet avslås men av lite olika skäl. Ganska motioner avslås därför att det helt enkelt inte är kammaren som brukar besluta i den typen av frågor. Det är Riksdagsförvaltningens ledning som i första hand beslutar om till exempel utställningar i lokalerna, rökfri arbetsdag och åtgärder för minskad pappersförbrukning.

Talmannen är den som leder riksdagsarbetet och beslutar om till exempel minnesstunder i kammaren. Före sitt beslut samråder talmannen med gruppledarna, och om en ledamot har önskemål som gäller en minnesstund eller någonting annat i kammaren får man helt enkelt vända sig till sin gruppleddare.

Det här är alltså motioner som avslås utan att vi har tagit ställning i sak; vi tycker inte att det är vi som ska pröva frågan.

Det finns också några motioner som handlar om ledamöternas arvoden. En av de motionerna tycker jag borde bifallas.

Vänsterpartiet har flera gånger motionerat om att arvodet bör knytas till 100 procent av prisbasbeloppet. Vårt arvode är i dag 61 000 kronor per månad. Prisbasbeloppet är 44 500. Vi brukar också motionera om att extraarvoden för uppdrag inom riksdagen bör upphöra.

Under den allmänna motionstiden i höstas lade Vänsterpartiet inte fram någon sådan motion, men det gjorde några ledamöter från Miljöpartiet. Det var en motion med precis samma innebörd. Det tackar jag för och har därför en reservation till förmån för den motionen.

Vårt arvode ligger som sagt i dag på 61 000 kronor per månad, och varje år höjs arvodet betydligt mer än vad löner och ersättningar går upp för de allra flesta. Vi är väl medvetna om att riksdagsuppdraget är ett arbetskrävande och ansvarsfyllt uppdrag, och det är rimligt att det också ges en ganska hög ersättning för det uppdraget. Vi tycker dock att prisbasbeloppet på 44 500 är en hög ersättning.

Det är också så att vi representerar samtliga invånare i Sverige, och när våra villkor skiljer sig väldigt mycket från de villkor som de allra flesta lever under är det stor risk att vi inte längre kan företräda alla.

Höga arvoden riskerar att skapa en förtroendeklyfta mellan de förtroendevalda och stora delar av befolkningen. Vi fattar beslut som påverkar allas villkor, och då får inte våra villkor vara alltför annorlunda.

Kopplingen till prisbasbeloppet gör också att förändringarna av arvodet är tydligt bundna till något som är helt utanför riksdagens kontroll.

Prisbasbeloppet styr till exempel taket för sjukförsäkringen, och om arvoderet följer prisbasbeloppet förändras det också på samma sätt som till exempel sjukförsäkringen.

Alla riksdagsledamöter är valda på samma sätt. Alla riksdagsledamöter har samma ursprungliga ansvar. Alla riksdagsledamöter bär samma ansvar och samma tyngd. Ett uppdrag som ordförande eller vice ordförande i ett utskott är dock absolut tidskrävande, och då är det rimligt att man får möjlighet att klara uppdraget rent tidsmässigt.

Vi tycker att det är vettigt att till exempel partigruppen ser till att en ledamot med ett sådant uppdrag avlastas från annat arbete i riksdagsgruppen så att arbetsbördan blir någorlunda likvärdig för olika ledamöter. Dygnet har trots allt bara 24 timmar för oss alla, och en vettig arbetsfördelning tjänar alla på.

Därför tycker vi att det är rimligt att bifalla den motion som handlar om ändrade arvoden för riksdagsledamöter, och jag yrkar alltså bifall till reservation 1.

Anf. 3 BERIT HÖGMAN (S):

Herr talman! Att vara riksdagsledamot innebär att vara förtroendevald – att bära ett förtroende som väljarna har gett mig och oss i ett val. Det är inte ett arbete eller en anställning med regler som gäller på arbetsmarknaden i övrigt, men det är det finaste uppdrag man kan få, tycker i alla fall jag.

Uppdraget ställer krav på mig som ledamot att ha en egen moralisk och etisk kompass utan att varje handling är reglerad i lag eller förordning. Visst måste det vara en självklarhet för oss att vi förmår att skilja på rollen som privatperson och vår offentliga roll.

Det är riktigt och rätt att medborgarna ställer stora krav på oss. Det ska vi också göra på oss själva. De ska granska att vi lever som vi lär. Just detta är en viktig lärdom och något att alltid tänka på – att vi lever som vi lär. Ingvar Carlsson tar upp frågan i en fantastiskt bra bok som heter just *Lärdomar*, som jag kan rekommendera. Det är väljarna som ska avgöra om de har fortsatt förtroende för oss, varför öppenhet och transparens är viktiga fundament i en levande demokrati. Ändå finns en hel del som är reglerat i lag, föreskrifter och riktlinjer – resor, ekonomisk redovisning, ersättning för dubbelt boende, för att ta några exempel.

Betänkande KU6, som behandlar 29 motioner från allmänna motions tiden, tar upp olika former av regler för hur vi ska arbeta som riksdagsledamöter. Ingen av dessa motioner är skrivna av socialdemokrater. Anledningen är med all sannolikhet att riksdagen under förra mandatperioden lade ned ett stort arbete på att gå igenom riksdagsordningen och riksdagens arbetsformer. Vi fick möjlighet att i arbetsgrupper diskutera och ventilera för- och nackdelar med de regelverk vi har och överväga förändringar.

Dessutom har en särskild utredare på riksdagsstyrelsens uppdrag genomfört en samlad översyn av regelverket. Riksdagsstyrelsen har lämnat en framställning till riksdagen som kommer att behandlas under våren. Det är således logiskt att avslå samtliga motioner.

Det finns ändå en motion som jag särskilt vill kommentera, nämligen en motion av Birgitta Ohlsson och Robert Hannah från Folkpartiet angående hundraårsdagen av folkmordet seyfo. Folket har föreslagit att minnesdagen ska vara den 24 april i år.

Prot. 2014/15:52
28 januari

*Riksdagens
arbetsformer m.m.*

Vi socialdemokrater tycker att det är otroligt viktigt att riksdagen, liksom riksdagen var i går, ska vara en mötesplats där vi minns och högtidlighåller händelser. I går hölls en minnestund över Förintelsen och att det är 70 år sedan stängningen av Auschwitz.

Vi delar utskottets uppfattning att det inte är konstitutionsutskottet i sig som ska fatta sådana beslut, utan det är gruppledare och talman tillsammans med intresseorganisationer som ska ta ställning i frågorna. Det är vår förhoppning att vi får vara med om en minnestund den 24 april 2015 för offren i seyfo.

Herr talman! Jag yrkar bifall till förslaget i betänkandet och avslag på samtliga motioner.
(Applåder)

Anf. 4 MARIA ABRAHAMSSON (M):

Herr talman! Vänsterpartiet ifrågasätter nivån på riksdagsledamöternas arvode, som partiet menar är för högt och därför riskerar att skapa en förtroendeklyfta mellan väljare och valda. För att råda bot på detta föreslår partiet att arvodet sänks från dagens 61 000 kronor till prisbasbeloppet som ligger på 44 500. Därmed skulle riksdagsledamöternas arvode ligga närmare vad det stora flertalet i väljarkåren tjänar. Så argumenterar Vänsterpartiet i sin reservation.

Men det är ett svagt argument. Enligt Medlingsinstitutets statistik för 2013 ligger genomsnittslönen för män och kvinnor i samtliga sektorer på 30 600. För gruppen arbetare var genomsnittslönen 25 600. Båda beloppen är långt under det riksdagsarvode på 44 500 som Vänsterpartiet föreslår.

Om det skulle ha varit någon konsekvens med Vänsterpartiets förslag borde man givetvis ha landat på snittlönen i riket. Med det förslag som Vänsterpartiet nu har lagt fram kommer den påstådda förtroendeklyftan mellan väljare och valda att kvarstå. Man åstadkommer i princip inget annat än att än en gång provocera väljarkåren.

Jag tillhör dem som tycker att vi riksdagsledamöter är värda våra arvoden. Jag är stolt över att jag kan säga det utan att skämmas, och jag säger det också till mina väljare. Jag är värd mitt arvode.

Den stora majoriteten av oss jobbar hårt vardag som helg. Någon fritid i vanlig mening har vi inte. Också när vi inte är här i kammaren är tillvaron fylld av väljarkontakter, medlemsmöten och andra jobbaktiviteter – så också på helgerna. Det vet vi som sitter här.

Herr talman! Räknar man lågt har man som riksdagsledamot en arbetsdag på ungefär tio timmar fem dagar i veckan och ungefär tio timmar till under lördag och söndag. Då kommer vi upp i 300 timmar i månaden. Detta är alltså fortfarande lågt räknat. Med dagens riksdagsarvode på 61 000 innebär det en timlön på ca 200 kronor. Jag tror inte att det är många som tycker att det är en överdrivet hög timlön för oss valda ombud i Sveriges riksdag. Dessutom är det som utskottet framhåller i betänkandet en helt rimlig ordning att riksdagsledamöterna inte själva bestämmer storleken på sitt arvode, som Vänsterpartiet vill. Den uppgiften bör även fortsättningsvis ligga på en fristående arvodesnämnd.

Så har jag en kommentar, herr talman, till Sverigedemokraternas reservation. Partiet vill ha fri sittning i kammaren, inte bara som i dag vid debatter och frågestunder utan också vid voteringarna. Sverigedemokraternas motivering till att införa fri sittning när riksdagen går till omröstning

är att det skulle underlätta kommunikationen inom partigruppen om plötsliga ställningstaganden behöver göras.

Det är ju så Sverigedemokraterna har utmärkt sig i kammaren, det vill säga att plötsligt ändra sina ställningstaganden, att överraska från en voting till en annan, att ändra riksdagens voteringspraxis inte *om utan när* det passar partiets syften.

Denna parlamentariska oreda har Sverigedemokraterna, som bekant, åstadkommit även utan fri sittning vid votingarna. Jag förstår faktiskt inte vad partiet bråkar om här och nu.

Herr talman! Jag yrkar bifall till förslaget i betänkandet och avslag på reservationerna.

(Applåder)

Anf. 5 JONAS MILLARD (SD) replik:

Herr talman! Den motion vi har väckt har redan tidigare väckts av bland annat Moderaterna. Uppenbarligen har man ändrat åsikt. Motioner har också under åren väckts av andra ledamöter från andra partier.

När det gäller det praktiska att sitta tillsammans som en partigrupp underlättar det förfarandet vid votingar. Det är precis vad jag lyfte fram i mitt anförande. Kanske är det bäst att vi sitter så som vi representerar svenska folket. Den röd-grön-blå koalitionen i dag skulle kunna sitta tillsammans, och vi sverigedemokrater skulle sitta själva som det enda riktiga oppositionsparti vi är.

Vadan denna förändring eftersom man tidigare har förespråkats denna linje i motioner?

Anf. 6 MARIA ABRAHAMSSON (M) replik:

Herr talman! Tack för frågan!

Det stämmer att moderater tidigare har väckt motioner i frågan. Även i betänkandet finns en motion från två moderater i frågan. Men argumentationen i den motionen för att införa fri sittning i kammaren är att man vill ha ännu mer livliga debatter. Eller hur?

Sverigedemokraterna hänvisar själva i sin motion till att vi efter nyår nu har ett system där vi har tagit bort riktkarlarna, och förfarandet att resa sig upp och visa sin partigrupp hur man ska rösta är borta. Att i det sammanhanget införa fri sittning för att öka kommunikationen inom partigruppen menar jag kan mer skada votingssituationen, som kräver en viss koncentration och kanske inte så mycket kommunicerande i övrigt.

Jag kan leva med att vi har haft den här inställningen i fråga om fri sittning, men det gäller som sagt var inte votingssituationen. Där är kanske era bevekelsegrunder helt enkelt lite tveksamma.

Anf. 7 JONAS MILLARD (SD) replik:

Herr talman! Tack, Maria Abrahamsson!

Samtidigt är det just när det gäller voteringsförfarandet som det finns en överhängande risk i dag. Demokrati innebär i detta fall att vi är valda att representera folket. Att vi i ett sådant läge skulle kunna missa någonting viktigt, att en voting går fel utifrån att någon från något parti trycker på fel knapp, är inte en speciellt stark signal för demokratin.

Man kan tycka att det är en enkel sak, men samtidigt kan man se att det händer återkommande vid voteringar i denna kammare att ledamöter trycker fel. Jag tycker inte att det är respektfullt mot demokratin att tillåta att sådana enkla fel låter demokratin gå oss ur händerna.

Vårt förslag skulle kunna innebära att vi får en tryggare parlamentarisk demokrati, där vi på ett bättre sätt också kan representera folket och de väljare som har valt in oss i kammaren.

Anf. 8 MARIA ABRAHAMSSON (M) replik:

Herr talman! Jag delar kanske inte riktigt Jonas Millards oro för feltryckningar om vi inte får sitta gruppvis. Det gör jag inte. Det tycks inte heller kammaren överlag göra. Det finns faktiskt ingen opinion för den fråga som Sverigedemokraterna driver. Det systemet må vara infört i andra länder, men Sveriges riksdag är Sveriges riksdag. Vi beslutar själva över våra arbetsformer och vår ordning i kammaren, och de har fungerat väl.

Jag måste också säga att jag inte känner mig helt övertygad om Jonas Millards värnande om demokratiska rutiner. Jag är ledsen.

Anf. 9 MIA SYDOW MÖLLEBY (V) replik:

Herr talman! Jag blev så upptagen av det som hände efter att jag hade begärt replik att jag nästan har glömt vad jag skulle fråga om.

Värdet på personers insatser är en sak. Det var inte det jag pratade om. Det finns många som är värda väldigt mycket och är värda betydligt mer än vad de får. Vi fattar beslut om människors ersättningar på en ganska låg nivå, och de speglar inte människors värde. Jag kan se sjuka som har extremt små förutsättningar.

Det jag pratade om var avståndet mellan dem vi företräder och oss själva och våra olika villkor. Genomsnittslönen sas vara 30 600, och vi har en ersättning som är dubbelt så hög. Jag tycker att det är en väldigt hög ersättning.

Jag är medveten om att 44 500 också är mer än 30 600. Jag sa att det är ett stort ansvar och ett väldigt arbetskrävande uppdrag, och det är rimligt att ha en relativt hög ersättning. Men enligt mitt sätt att se bör det finnas något slags balans däremellan.

Vad jag förstod tyckte Maria att 200 kronor per timme var en ganska låg ersättning. Hur stor skillnad mot vanligt folk uppfattar du att det borde vara?

Anf. 10 MARIA ABRAHAMSSON (M) replik:

Herr talman! Jag vidhåller helt enkelt att den minskning av påstådd förtroendeklyfta som Vänstern vill uppnå genom att sänka vårt arvode från 61 000 till 44 500 är så marginell att provokationen gentemot väljarkåren i så fall är precis lika stor, som jag sa i mitt anförande. Det diffar så pass mycket i inkomst att det är snudd på populism att hävda att det skulle minska förtroendekrisen.

Vill ni, som jag sa, vara konsekventa får ni väl föreslå att vi ska ha ett arvode som ligger på genomsnittsnivån i riket. Det gör ni inte.

200 kronor i timmen kan man tycka är mycket pengar. Å andra sidan vet vi att väljarna har rätt stor förståelse för och en önskan om att vi gör ett bra jobb. Kan vi förklara det på ett vettigt sätt och redovisa vad vi åstadkommer tror jag att acceptansen och toleransen finns i väljarkåren för att

vi tjänar något mer än vad genomsnittsinkomsttagaren gör. Man kanske till och med önskar att vi använder den tid vi är satta här till att just uträta de saker som våra väljare förväntar sig att vi ska göra, om så med 200 kronor i timmen. Det var som sagt var lågt räknat.

Prot. 2014/15:52
28 januari

*Riksdagens
arbetsformer m.m.*

Anf. 11 MIA SYDOW MÖLLEBY (V) replik:

Herr talman! Jag är också övertygad om att acceptansen finns. Det är därför vi ändå tycker att det fortfarande ska vara en relativt hög ersättning. Vi har inte samma ersättning för alla uppgifter. Det skulle man kunna ha: Alla har ungefär samma ersättning – allas mjölk kostar lika mycket.

Men det finns ett system där vi har olika ersättningar beroende på arbetsinsats, ansvar och så vidare. Det är inte något vi motsätter oss. Men vi ser lite annorlunda på den balansen.

Vi är övertygade om att människor har en acceptans för att vi behöver ha rimliga ersättningar för stora arbetsinsatser. Det är bara det att vi har uppfattningen att det är lättare att sätta sig in i människors villkor om skillnaden inte är så stor.

Vi har dubbelt så mycket som genomsnittslönen, och vi tycker att det är för mycket. Även 44 500 är mycket – det blir väldigt mycket mer – men vi tycker att det är rimligt att lägga det på en lägre nivå.

Kan Maria Abrahamsson inte se någon som helst risk med att inte ha något så när lika villkor som de vi fattar beslut för, att det är svårt att sätta sig in i den situation som andra lever under? Kan du inte se den risken över huvud taget?

Anf. 12 MARIA ABRAHAMSSON (M) replik:

Herr talman! Jag har inte alls några problem att sätta mig in i hur människor lever som tjänar mindre i månaden än jag. Jag har inte det problemet. Jag har själv varit där, nämligen. Det är inte den stora saken i min tillvaro när det gäller lönefrågor.

Däremot tycker jag kanske att Vänsterpartiet ska hålla fast vid det Mia Sydow Mölleby just sa. Om ni tycker att 44 500 är för mycket i arvode för riksdagsledamöterna, föreslå då i en motion nästa allmänna motionsperiod att det ska sänkas till riksgenomsnittet. Då blir ni mer trovärdiga, inte bara här i kammaren utan också gentemot väljarna.

Anf. 13 AGNETA BÖRJESSON (MP):

Herr talman! Vi debatterar konstitutionsutskottets betänkande nr 6 om riksdagens arbetsformer, ett betänkande där 29 motionsyrkanden från allmänna motionstiden behandlas och där utskottets majoritet avstyrker samtliga yrkanden.

Däremot ska jag understryka att det finns en hel del yrkanden där jag tror att både jag och flera i utskottet egentligen uppskattar de intentioner som finns i motionerna. Men vi tycker att de nyss har behandlats, då det gjordes en stor översyn av riksdagsordningen under förra mandatperioden. Eller också bör de behandlas någon annanstans. Några ska redan genomföras, som förslaget att riksdagens krigsdelegation ska hålla en övning.

När det gäller frågan om arvoden har jag stor förståelse för argumentationen, som både motionärerna och Mia Sydow Mölleby här i kammaren har angivit. Men här menar utskottet att det är en fråga för arvodeskommittén.

Även när det gäller resor och att anpassa dem pekar utskottet på att det finns restriktioner. Det finns riktlinjer som tar hänsyn till miljö och en restriktiv hållning till alkohol inom ramen för representation.

En återkommande fråga, herr talman, har gällt lobbying och ett register i riksdagen. KU hänvisar återigen till den demokratiutredning som startades 2000. Vi menar att ett sådant register, enligt den förra Demokratiutredningen, skulle riskera att göra det svårare för nya medborgargrupper att ta sig in.

Nu sitter det en ny demokratiutredning. Den har visserligen inte explicit fått i uppdrag att se på hur lobbyismen ska synliggöras, men många av de uppdrag som Demokratiutredningen har fått ligger nära. Demokrati handlar förstås om öppenhet och transparens, och en mer synliggjord lobbyism kan ge trovärdighet.

Ett uppdrag som demokratiutredningen har fått handlar om hur man kan göra demokratin mer levande, då antalet medlemmar i de politiska partierna minskar. Att man i ett sådant sammanhang också tittar på kontakter med olika organisationer, nätverk, privatpersoner och företag förefaller mig mycket naturligt. I det sammanhanget kommer nog det öppenhetsregister som man har i EU-parlamentet att särskilt granskas.

Till sist något om detta med en minnesstund i riksdagen efter hundraårsdagen av folkmorden i Osmanska riket.

Det som är problematiskt med den motionen är att man har kopplat ihop flera frågor. Frågan handlar om folkmordet, seyfo, som Turkiet ännu inte erkänt. Riksdagen beslutade 2010 med knapp marginal att Sverige ska se detta som ett folkmord. Det menar jag var ett riktigt ställningstagande. Jag ser också gärna att det uppmärksammas någonstans här i riksdagen. Dock är det inte KU som förfogar över kammarens lokaler, utan det är talmannen i samtal med gruppledarna. Det är just därför som vi yrkar avslag på motionen.

Anf. 14 MATHIAS SUNDIN (FP):

Herr talman! Robert Hannah och Birgitta Ohlsson yrkar i en motion på att vi ska dels hålla en minnesstund här i riksdagens kammare den 24 april i år för att uppmärksamma offren för folkmordet seyfo, dels i riksdagens lokaler ha en minnesutställning om seyfo från den 24 april och ett år framåt.

Jag och Folkpartiet är positiva till motionen, till att ha en sådan ceremoni och till att ha en minnesutställning här. Men precis som utskottet konstaterar här bör dessa frågor inte avgöras med beslut här i kammaren.

När det gäller en minnesutställning är det Riksdagsförvaltningens verksamhet som den gäller, och då ligger beslutanderätten hos just Riksdagsförvaltningen.

När det gäller en minnesstund här i kammaren är det talmannen som leder arbetet. Gruppledarna har möjlighet att tillsammans med talmannen besluta om en sådan ceremoni. Jag hoppas att det kommer att ske.

Det är en viktig fråga att uppmärksamma. För närmare 150 000 svensk-assyrier, svensk-armenier och svensk-pontiska greker är folkmorden i Osmanska riket, seyfo, symbolen för det förtryck och den förföljelse som de genom historien utsatts för i sina ursprungsområden. Seyfo är en stor an-

ledning till att svensk-assyrier i dag är en av Sveriges största minoritetsgrupper, och det är en angelägenhet för hela Sverige att uppmärksamma varför så många människor med denna bakgrund nu bor i Sverige.

I Turkiet är det i dag fortfarande förbjudet att hävda att dessa folkmord har ägt rum. Minnesceremonier kan därför inte hållas på plats, på turkisk mark.

Riksdagen beslutade i mars 2010 att Sverige ska se händelsen som ett folkmord. Jag anser att det därför är av yttersta vikt att ett demokratiskt land som Sverige står upp mot Turkiets förnekelse av folkmordet genom att hålla en ceremoni i riksdagen och ge plats för en minnesutställning.

Däremot anser jag i likhet med utskottet att beslut i dessa frågor bör fattas i en annan ordning. Därför bör själva motionsyrkandena avslås, även om intentionerna är mycket goda.

(Applåder)

Anf. 15 TUVE SKÅNBERG (KD):

Herr talman! Jag yrkar bifall till förslaget i betänkandet och avslag på reservationerna.

Vi går igenom olika saker som hör ihop med riksdagens arbetsformer. En del saker sympatiserar vi mer med, och andra sympatiserar vi mindre med. Sammantaget måste vi väga in sådana frågor som om vi nyligen har behandlat frågan, om det är KU:s sak att ta ställning till den och om man kan samla en majoritet för en förändring.

Det leder Kristdemokraterna till att exempelvis ta ställning när det gäller motionsrätten. Kristdemokraterna ser fördelar med att kunna motionera under hela året. Som det nu är har vi tre intensiva veckor då vi producerar hundratals, för att inte säga tusentals, motioner. Många av dem, kanske de allra flesta, går in i glömskan så snart som vi lämnar in dem. Det är mer en dokumentation av åsikter än någon egentlig påverkan. Det är synd, för motionsinstrumentet är ett av de starkaste instrument vi riksdagsledamöter har för att som enskilda men också i våra kommittéer och partier synliggöra vad vi vill ha för förändringar.

Vi i Kristdemokraterna tror att om man spred ut motionsrätten över hela året skulle vi få färre motioner, mer aktuella motioner och bättre skrivna och bättre underbyggda motioner. Vi skulle kanske också få bättre medietäckning så att allmänheten fick bättre kännedom om vad vi önskar för förändringar.

Vi tror att utvecklingen så småningom kommer att leda till detta, men det hastar inte. Vi har valt att inte reservera oss, utan vi inväntar en förhoppningsvis absolut majoritet för en förändring innan det blir en förändring. Vi kan leva med det. Under tiden finns ju alla motioner sökbara på riksdagen.se. Där kan allmänheten och andra riksdagsledamöter söka dem och även finna dem.

En annan fråga som är viktig för oss är en arbetsmiljöfråga och även en policyfråga. Det är frågan om vår alkoholpolicy.

Vi är som tidigare har framhållits i tjänst dygnet runt och året runt. När vi dricker dricker vi alltså på vår arbetstid. Det blir särskilt stötande när det sker här i riksdagen och vi har nära till en votering, nära till en debatt, nära till möten där vi representerar våra partier och riksdagen i olika sammanhang.

Prot. 2014/15:52
28 januari

*Riksdagens
arbetsformer m.m.*

Det finns motioner som yrkar på en ännu hårdare alkoholpolicy än vi har nu. Då vill jag bara framhålla att konstitutionsutskottet har diskuterat frågan och kommit fram till en mycket restriktiv alkoholpolicy. Jag ställer mig bakom den; jag tycker att det är utmärkt att vi har en så restriktiv alkoholpolicy som vi har. Men det är inte rimligt att det är helt alkoholfritt i varje avseende eller att vi gör riksdagsledamöterna till tvångsnykterister, hur nyttigt det än skulle vara ur andra aspekter, utan det måste ligga på den enskildes omdöme. Här i huset råder som sagt en mycket restriktiv alkoholpolicy.

När det handlar om seyfo, folkmordet i Osmanska riket, vill jag bara instämma i vad Mathias Sundin lyfte fram. Det är oerhört tragiskt och upprörande att veta att det har skett ett sådant folkmord, och riksdagen har faktiskt beslutat att se händelsen som ett folkmord. Det bör på lämpligt sätt uppmärksammas, inte minst för alla med turkisk bakgrund som vi har här i Sverige.

Före debatten sa både väljare och andra riksdagsledamöter till mig: Du glömmer väl inte att lyfta det? Det har jag inte glömt. Det här är viktigt för oss, men det är inte KU:s sak att ta ställning i frågan. Vi kan däremot som enskilda ledamöter rekommendera att en minnesceremoni ska hållas i riksdagen på lämpligt sätt.

(Applåder)

Överläggningen var härmed avslutad.
(Beslut fattades under § 11.)

§ 10 Ändringar i reglerna om när ett investeringssparkonto upphör

Skatteutskottets betänkande 2014/15:SkU11

Ändringar i reglerna om när ett investeringssparkonto upphör (prop. 2014/15:17)
föredrogs.

Andre vice talmannen konstaterade att ingen talare var anmäld.
(Beslut fattades under § 11.)

Ajournering

Kammaren beslutade kl. 9.40 på förslag av andre vice talmannen att ajournera förhandlingarna till kl. 16.00 då votering skulle äga rum.

Återupptagna förhandlingar

Förhandlingarna återupptogs kl. 16.00.

KU6 Riksdagens arbetsformer m.m.

Punkt 1 (Riksdagsledamöternas arvode)

1. utskottet

2. res. 1 (V)

Votering:

292 för utskottet

18 för res. 1

39 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 102 S, 74 M, 43 SD, 23 MP, 19 C, 16 FP, 15 KD

För res. 1: 1 MP, 17 V

Frånvarande: 11 S, 10 M, 6 SD, 1 MP, 3 C, 4 V, 3 FP, 1 KD

Punkt 3 (Riksdagsledamöternas placering i kammaren)

1. utskottet

2. res. 2 (SD)

Votering:

265 för utskottet

43 för res. 2

41 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 102 S, 73 M, 23 MP, 19 C, 17 V, 16 FP, 15 KD

För res. 2: 43 SD

Frånvarande: 11 S, 11 M, 6 SD, 2 MP, 3 C, 4 V, 3 FP, 1 KD

Maria Stockhaus (M), Rickard Persson (MP) och Bengt Eliasson (FP) anmälde att de avsett att rösta ja men markerats som frånvarande.

Övriga punkter

Kammaren biföll utskottets förslag.

SkU11 Ändringar i reglerna om när ett investeringssparkonto upphör

Kammaren biföll utskottets förslag.

§ 12 Bordläggning

Följande dokument anmälades och bordlades:

Motion

med anledning av prop. 2014/15:40 Beskattning av flygbränsle och fartygsbränsle

2014/15:3033 av Lena Ek och Anders Åkesson (C)

§ 13 Anmälan om interpellationer

Följande interpellationer hade framställts:

den 27 januari

2014/15:220 Samförståndsavtal mellan Sverige och Saudiarabien
av *Allan Widman* (FP)

till utrikesminister Margot Wallström (S)

2014/15:221 Nyanländas sysselsättning inom två år

av *Katarina Brännström* (M)

till arbetsmarknadsminister Ylva Johansson (S)

2014/15:222 Provanställning

av *Christian Holm* (M)

till arbetsmarknadsminister Ylva Johansson (S)

2014/15:223 Allmän visstid

av *Christian Holm* (M)

till arbetsmarknadsminister Ylva Johansson (S)

2014/15:224 Bemanningsföretag

av *Lars Püss* (M)

till arbetsmarknadsminister Ylva Johansson (S)

2014/15:225 Utredningen av branden i Västmanland

av *Åsa Coenraads* (M)

till statsrådet Anders Ygeman (S)

2014/15:226 Konsekvenser av att stoppa utredningen av branden i Västmanland

av *Åsa Coenraads* (M)

till statsrådet Sven-Erik Bucht (S)

§ 14 Anmälan om frågor för skriftliga svar

Följande frågor för skriftliga svar hade framställts:

den 27 januari

2014/15:175 Uppmärksamma Seyfo

av *Sofia Damm* (KD)

till kultur- och demokratiminister Alice Bah Kuhnke (MP)

2014/15:176 Signalspaning

av *Lena Asplund* (M)

till klimat- och miljöminister Åsa Romson (MP)

2014/15:177 Åtgärder mot överskuldsättning

av *Jessika Roswall* (M)

till statsrådet Per Bolund (MP)

2014/15:178 Misstänkta terrorister som får uppehållstillstånd i Sverige

av *Mathias Sundin* (FP)

till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S)

§ 15 Anmälan om skriftligt svar på fråga

Prot. 2014/15:52
28 januari

Skriftligt svar på följande fråga hade kommit in:

den 28 januari

2014/15:165 Bostadsbristen i våra storstäder

av *Ewa Thalén Finné* (M)

till statsrådet Mehmet Kaplan (MP)

§ 16 Kammaren åtskildes kl. 16.02.

Förhandlingarna leddes

av andre vice talmannen från sammanträdets början till ajourneringen
kl. 9.40 och

av förste vice talmannen därefter till sammanträdets slut.

Vid protokollet

MADELEINE GABRIELSON HOLST

/Eva-Lena Ekman

Innehållsförteckning

§ 1 Justering av protokoll	1
§ 2 Anmälan om ersättare	1
§ 3 Avsigelser	1
§ 4 Anmälan om kompletteringsval	1
§ 5 Utökning av antalet suppleanter	2
§ 6 Val av extra suppleanter	2
§ 7 Anmälan om fördröjt svar på interpellation	2
§ 8 Ärenden för hänvisning till utskott	3
§ 9 Riksdagens arbetsformer m.m.	3
Konstitutionsutskottets betänkande 2014/15:KU6	3
Anf. 1 JONAS MILLARD (SD)	3
Anf. 2 MIA SYDOW MÖLLEBY (V)	4
Anf. 3 BERIT HÖGMAN (S)	5
Anf. 4 MARIA ABRAHAMSSON (M)	6
Anf. 5 JONAS MILLARD (SD) replik	7
Anf. 6 MARIA ABRAHAMSSON (M) replik	7
Anf. 7 JONAS MILLARD (SD) replik	7
Anf. 8 MARIA ABRAHAMSSON (M) replik	8
Anf. 9 MIA SYDOW MÖLLEBY (V) replik	8
Anf. 10 MARIA ABRAHAMSSON (M) replik	8
Anf. 11 MIA SYDOW MÖLLEBY (V) replik	9
Anf. 12 MARIA ABRAHAMSSON (M) replik	9
Anf. 13 AGNETA BÖRJESSON (MP)	9
Anf. 14 MATHIAS SUNDIN (FP)	10
Anf. 15 TUVE SKÅNBERG (KD)	11
(Beslut fattades under § 11.)	12
§ 10 Ändringar i reglerna om när ett investeringssparkonto upphör	12
Skatteutskottets betänkande 2014/15:SkU11	12
(Beslut fattades under § 11.)	12
Ajournering	12
Återupptagna förhandlingar	12
§ 11 Beslut om ärenden som slutdebatterats vid dagens sammanträde	13
KU6 Riksdagens arbetsformer m.m.	13
SkU11 Ändringar i reglerna om när ett investeringssparkonto upphör	13
§ 12 Bordläggning	13
§ 13 Anmälan om interpellationer	14
§ 14 Anmälan om frågor för skriftliga svar	14
§ 15 Anmälan om skriftligt svar på fråga	15
§ 16 Kammaren åtskildes kl. 16.02.	15